

Nr 178.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående pension å allmänna indragningsstaten åt förre maskinisten J. A. S:son Frisk; given Stockholms slott den 4 april 1913.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgiva,

att förre maskinisten Johan August Samuelsson Frisk må från och med år 1913 under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension till sådant belopp, att detsamma jämte Frisk tillkommande gratial, 73 kronor, från Vadstena krigsmanshuskassa uppgår till trehundra kronor, eller alltså tvåhundraatjugo kronor.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förbliver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

David Bergström.

*Utdrag av protokollet över lantförsvarsärenden, hållet inför
Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet
å Stockholms slott den 4 april 1913.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve EHRENSVÄRD,
Statsråden: PETERSSON,
SCHOTTE,
BERG,
BERGSTRÖM,
PETRÉN,
STENSTRÖM,
LARSSON,
SANDSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Bergström, föredrog härefter gjord framställning om pension åt förre maskinisten J. A. Samuelsson Frisk samt anförde härvid:

»Johan August Samuelsson Frisk är född den 2 april 1837 och har tjänat dels såsom grenadjär vid Andra livgrenadjärregementet från och med den 6 november 1860 till och med den 14 november 1890 dels ock såsom maskinist vid Första och Andra livgrenadjärregementenas vattenuppfodringsverk under vapenövningstiden från och med år 1891 till och med år 1912. Han har således varit i statens tjänst under sammanlagt 52 år, därvid han med sitt arbete såsom maskinist varit sysselsatt under högst 204 och minst 74 dagar årligen. Frisks inkomst härav, som under åren 1891—1908 utgjort 2 kronor för dag och under åren 1909—1912 3 kronor för dag, har växlat mellan 148

och 612 kronor för år räknat. För närvarande uppbär han underhåll i andra klassen av Vadstena krigsmanshuskassa med 48 kronor årligen jämte förhöjning däri enligt nådiga kungörelsen den 6 augusti 1909 med 25 kronor om året eller tillhoppa 73 kronor.

Chefen för andra arméfördelningen har uti underdånig skrivelse den 9 december 1912 hemställt om en årlig pension åt Frisk samt har därvid upplyst, att Frisk, som städse med plikttrohet fyllt sina åligganden, när han nu på grund av ålderdomssvaghet måst lämna maskinistbefattningen, skulle, enär han vore medellös och hans hustru sjuklig, för sitt och hustruns uppehälle uteslutande vara hänvisad till den pension, 73 kronor, som han åtnjöte från Vadstena krigsmanshuskassa.

Arméförvaltningens intendents- och civila departement hava erinrat, att Kungl. Maj:t och Riksdagen flera gånger tillerkänt pensioner från allmänna indragningsstaten åt personer, som efter slutad militär tjänstgöring under avsevärd tid skött civil befattning i statens tjänst. Sålunda har Riksdagen, bland annat, år 1909 beviljat förre artilleristen vid Göta artilleriregemente Anders Petter Bergsten, vilken innehaft anställning dels såsom artillerist dels såsom arbetare vid Karlsborgs och Vaxholms fästningsbyggnader under en sammanlagd tjänstetid av något över 31 år och då innehade en ålder av 59 år, en årlig pension av 300 kronor samt år 1910 beviljat förre soldaten vid Södermanlands regemente Anders Gustav Ed, vilken uppnått en ålder av 73 år och haft anställning dels såsom soldat och dels såsom portvakt vid Karl Gustavs stads gevärsfaktori under en sammanlagd tjänstetid av över 42 år, en årlig pension av 225 kronor, varigenom sammanlagda beloppet av pension och underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa skulle uppgå till omkring 300 kronor. Då den sammanlagda tid, varunder Frisk tjänstgjort såsom maskinist vid vattenuppfodringsverket, uppginge under de 22 år, han varit anställd i nämnda befattning, till 8 år 109 dagar, hava departementen ansett, att hans tjänstgöring kunde jämnställas med den tjänstgöring, på grund av vilken Bergsten och Ed tillerkänts pension. Nämnda departement hava därför hemställt, att till Riksdagen måtte avlåtas proposition om beviljande åt Frisk av pension från allmänna indragningsstaten under hans återstående livstid till så stort belopp, att densamma, jämte honom tillkommande gratial från Vadstena krigsmanshuskassa, uppginge till 300 kronor för år räknat, ävensom att denna pension med hänsyn till Frisks höga ålder måtte få utgå redan från 1913 års början.

Mot denna hemställan har *statskontoret* icke haft något att erinra.

Departements-
chefen.

I anslutning till vad myndigheterna anført, får jag hemställa, det Kungl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen medgiva,

att förre maskinisten Johan August Samuelsson Frisk må från och med år 1913 under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension till sådant belopp, att detsamma jämte Frisk tillkommande gratial, 73 kronor, från Vadstena krigsmanshuskassa uppgår till trehundra kronor, eller alltså tvåhundraatjugusju kronor.»

Till denna departementschefens av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall; och skulle till Riksdagen avlätas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:

Ivan Eckerström.
